

בס"ד, ה' אב תשפ"ב, 4-1966/פ"ב

מכתב ברכה

הובאו לפני חמשה חומשי תורה "מאור עינים", מעשה ידי היקר והנעלה, שוקד באהלה של תורה, יראת ה' היא אוצרו, ועליו יציץ נזרו, שמן תורק שמו, כבוד שם תפארתו, כה"ר יהונתן אריה נר"ו.

עברתי בין בתרי הספר, הסובב והולך על חמשה חומשי תורה ופירושו רש"י, וכביר מצאה ידו לפרש ולבאר ולסכם דבריו ולהעלות דקדוקים וביאורים נחמדים, על דרך הפשט, תפוחי זהב במשכיות כסף, דבר דבור על אופניו. ולפעלא טבא אמינא, איישר חיליה לאורייתא.

והנה הדרך החשובה ללימוד הפרשה, הוא להיות צמוד לדברי רבותינו ז"ל רש"י ושאר מפרשי התורה. שבזה זוכה לחדש בתורה, וזוכה לחלקו בתורה. וכבר אמר שלמה המלך במשלי (ה, טו, ועיין בגר"א שם) "שתה מים מבורך ונוזלים מתוך בארך, יפוצו מעיינותיך חוצה, ברחובות פלגי מים". ויש ג' שלבים באדם, בתחלה הוא שומע תורה מרבותיו, חוזר ומשנן את הדברים, והוא בבחינת שתה מים מבורך. והיינו כמו בור שיש בו מים מכונסים, וככל שהאדם שותה מהבור, כך נחסר מים מהבור, כך מי שמתחיל ללמוד לפני חכמים, משנן את ששמע מהרב, בלי להוסיף ובלי לגרוע. ומים זה תורה, "אין מים אלא תורה". אחר כך 'נוזלים מתוך בארך', ומבואר בגמ' עירובין (יה). באר, זה באר מים חיים - נובע, ואלו בור זה מים מכונסים. בתחלה שותה מהבור, אבל אחר כך מתוך בארך, נעשה כמו מעיין. ולא כתוב 'מים' מתוך בארך, אלא 'נוזלים', כי זה לא יהיה מים, זה יהיה "דבש וחלב תחת לשונך", בתחלה זה מים פשוטים, אולי צריך לשים להם חומר שלא יתקלקלו ושלא יהיה בהם תולעים, אבל אחרי זה שהוא מתגדל בתורה ומוסיף חידושים בדברים של טעם זה 'נוזלים', נהפכים בפיו למתוקים כמו דבש וחלב. ואח"כ יש 'יפוצו מעיינותיך חוצה', אחרי שברוך ה' זכית ואתה כבר בעצמך גדול בתורה ומעיין המתגבר, תוסיף ותתן את זה גם לאחרים תפיץ מעיינותיך חוצה, הן בכתיבה והן בדיבור.

והנני לברך את המחבר שחפץ ה' בידו יצלח, להמשיך ולשקוד על דלתות תורתנו הקדושה מתוך בריאות גופא ונהורא מעליא, שובע שמחות וכל טוב.

בברכת התורה,

יצחק יוסף
הראשון לציון
הרב הראשי לישראל

ישיבת "שער המלך" ירושלים

YESHIVAT "SHAAR HAMELECH"

כולל בראשות הרב שמעון סנדרוסי שליטי"א 052-7632381

ט.ר. 0-163-038-58

כ' סיון תשפ"ב

ברכה והסכמה

באנו בטוהר אלו אהובים אצל ידידי ביקר והנחה
 סבון על התורה ואל המבוקר יראה ה' היא או צדק
 הר"ר יואלן אריה נ"י
 ש"ג וזאת בגורו הקטן בימים ובליאל ומרגל ירווה לעצרים
 וכמו אלה קביו מתקנה מימים זכו והולך גניבות אלו פיוט אלוט
 שבני על ה"ו אהם ברו ואלהט"ו ה"טב ה"טב ז"ע מפדטים ראשונים ואחרים
 וצ"ו א"ס הקטרים בקור ממילתם ב"מ"ב זמון יצאנו הקטרים אלה הקטרים
 ז"עק ולא יאוש מצבוננו והול"ט מקצת בנותי ונאותי
 ועבדתי א' חקים גדולים מהספר במש"א ב"ו - ורטי"ג' הסול"ג' יוג'ול"ג' -
 והיה נשוא ונתן ז"מ והרגו קטרים הננים יבקו וט"ר ואקניטו טט וט"ח ק"ט א' כ'
 שינור הלשון ושיפור הביאור א"ה ג"ל"ג ק"מ מ"ש"ז
 ובא"מ ש"ט בחיבור צ"ו חזקה נ"פ"א"ו שבמילים סדורה אבא א"ה יקוצ אה"ה א"ה
 ובניו הקטין אה"ה"י א"ה"ג ב"ה"י ז"מ ו"ט"ב ב"ה"ו ו"ה"ט"ו א"ה"ג נ"ה"ג א"ה"ג
 כ' א"ה"י הקטין והלשון ח"ב יסקוד אה"ה"מ זמון א"ה"י יוס"ר מ"ה"ה"ה א"ה"ה"ה א"ה"ה"ה
 ונא"ה"ה"ה א"ה"ה"ה"ה א"ה"ה"ה"ה א"ה"ה"ה"ה א"ה"ה"ה"ה א"ה"ה"ה"ה א"ה"ה"ה"ה
 בה"ה"ה"ה"ה ו"ה"ה"ה"ה"ה בה"ה"ה"ה"ה ש"ה"ה"ה"ה"ה א"ה"ה"ה"ה"ה א"ה"ה"ה"ה"ה

ואת"מ קטרוי והצ"ה וא"כ"ה א"ה"ה
 א"ה"ה"ה"ה"ה א"ה"ה"ה"ה"ה א"ה"ה"ה"ה"ה
 א"ה"ה"ה"ה"ה א"ה"ה"ה"ה"ה א"ה"ה"ה"ה"ה
 א"ה"ה"ה"ה"ה א"ה"ה"ה"ה"ה א"ה"ה"ה"ה"ה

מִכְתָּב בְּרָכָה

חז"ל (ברכות יא:): קבעו, שלפני לימוד התורה חייבים לברך ברכת התורה.
ונחלקו הדיעות על איזה לימוד חייב האדם לברך:

- לפי גירסת הר"ף, (שהיא המוסמכת יותר, ראה "דקדוקי סופרים" על דף זה) מוסכם על כולם שעל לימוד **מקרא** יש לברך; אבל על לימוד משנה, תלמוד ומדרש, יש הפוסקים מלברך.
- ויש המחייבים על לימוד **משנה** כי הוא הבסיס לכל תורה שבעל פה, אבל לא על לימוד גמרא, שהם העיונים שבדברי המשנה.
- ויש המחייבים גם על לימוד **גמרא ומדרש**.

הלכה למעשה, חייבים אנו לברך בכולם. [שו"ע או"ח מז, ב. / ובכף החיים הוסיף אף ללימוד קבלה]

והנה דבר פלא ראינו מהסוגיא – שעיקר התורה הוא **המקרא**! כי הוא המעתיק דיבורו של הקב"ה, ולא דבריהם של בני אדם לפי מה שהבינו בתורה, למרות שהם גדולי עולם.

רמח"ל, בספרו "דרך הש"ס" (ח"ד פרק ב פסקא א), מְחַלֵּק לימוד המקרא לשתי גישות: יש מי שהוגה ומבטא את האותיות, קורא אותן בלי תשומת לב מרובה אל מה שמוציא מפיו. וגם הוא יקבל שכר על מעשה זה. אבל, ממשיך רמח"ל: "והנה זה פשוט, שכל מה שתעלה ההשכלה, [כלומר, ההבנה במה שקורא] תגדל יותר מדריגת ההשפעה". ומי שרק הוגה את האותיות, אין מדריגתו שווה אל מדריגתו של המבין כוונתם. וכן מי שרק מבין כוונה שטחיית, אינו מגיע לרמתו של מי שמעמיק יותר". ובוזה מביא השפעה רוחנית חזקה לעולם.

לכן, בואו ונחזיק טובה לר' **יהונתן אריה** שליט"א,

[א] אשר עָרַךְ בפנינו את התורה בסידור מאיר עיניים, כשהוא מחלק את המקרא לפסקאות, ובתוספת כותרות מבהירות. גם חלוקת תוך הפסוקים, נעשתה במחשבה ובהשקל.

[ב] עוד הועיל, שהקביל את **פירוש רבינו רש"י ז"ל** אל הפסוקים, להיתמצאות מהירה ונוחה, תוך שפירושו מוסבר בתימצות, מן הספרים המבארים את פירושו, מעט המכיל את המרובה. עריכה ופירוש תמציתי זה, מועילים היטב להבנת פירוש רש"י, וממילא להבנת המקרא.

[ג] עוד הוסיף כהנה וכהנה **מפירושי ראשונים ואחרונים**, וכן מחידושי ממה שחננו ה'; שואל ועונה, חוקר ומוצא פנינים, מראה עומק דברי המקרא, ופותח שערים מעניינים ביותר.

במה שטרח והעלה הדברים על הכתב וגם הדפיס אותם, הוא משתף אותנו, קהל הקוראים בספר, ברמות נשגבות וחביבות אלו. אשרינו שגם בדורנו הזה זוכים אנו ליהלום נהדר זה המובא לפני ציבור לומדי התורה – תורה שבכתב שהיא העיקר, כנ"ל.

כן דברי המברכו,

הרב משה צוריאל

מחבר ספרי "אוצרות התורה", "אוצרות המוסר", "לקט פירושי אגדה" ועוד
כ"ח שבט, תשפ"א

הרה"ג משה צוריאל שליט"א, הינו מחבר הספרים:
• לקט פירושי אגדה (על אגדות הש"ס) • אוצרות המוסר. • אוצרות התורה
• בית יחזקאל [ב"ב] • דרישת ציון • מסורת סיוג לתורה • אוצרות גדולי ישראל
• אוצרות הרמב"ם, הגר"א, הרמח"ל, הנצי"ב, מהר"ל, האברבנאל, הראי"ה קוק, ועוד.

לק"י, שלישי לסדר לשם שבו וְאֶקְלָמָה, י"א אדר ה'תשפ"א, ב'של"ב לשטרות, בית המדרש צור־חינוך ק' מלאכי

הסכמה

התגלגלה הזכות להכיר את המחבר רבי **יהונתן אריה** נר"ו פְּרוֹךְ הכשרונות, כי כבר גלייה לדרעיה ונפל נהורא והושיעה לו ימינו לבשר צדק בקהל רב בחיבורו מאור עינים על **ספר תהלים** וְקָר תפארת גדולת דהע"ה רְבָה דְעַמְיָה וּמִדְּפָרְנָא דְאֹמְתִיָּה, מלא חכמה וְדַעַת מְטוֹב הארץ וממשמניה וְרַב דָּגָן וּתִירָשׁ, פיו מדבר חכמות והגות לְבַב תְּבוֹנוֹת :

ועתה מה נכבד היום הזה בהגלות נגלות אור יקרות מאיר לשעה ולדורות, וחבלים נפלו לו בנעימים להעיר כוחו ולבבו כגבור לרוץ אורח, להוציא מים מצור החלמיש, להשקות מיין הרקח, ומפליא לעשות בחיבורו זה שמו לעולם **'מאור-עינים'** על חמשה חומשי תורה, ועיטרו בְּיִנוֹת שְׁמַנִּים ויסלתות מדברי רבותינו נוחם עֵדָן האיתנים מוסדי הארץ :

ולאחר העיון בספר הנכבד נמצאו דבריו מלאים זיו ונגה מפיקים, עם כל פרי מגדים, מזוקקים ומצודקים כראי מוצק חזקים, וכמשמרות נטועים בטעמים ונימוקים, בל יסע יתדתיו לנצח וכל חבליו בל-יִנְתְּקוּ :

וכיון שחייב אדם לקרות לעצמו בכל שבוע את הפרשה שנים מקרא ואחד תרגום, חיבור זה הגדוש במעלות טובות הראויות ליחקק בעט ברזל ועופרת, יסייע לכל בר־לבב להבין להשכיל ולדרוש בתוכן פרשיות התורה ביתר שאת למען ירוץ קורא בו, תן לחכם ויחכם עוד :

והניף ידו שנית, וברוחב ליבו ותבונתו עשה את הרשום בכתב אמת, ובנה טירת פָּסֶף וצר לוח אָרֶז בשולי הספר חיבור נוסף על **ההפטרות** לא בא כבושם הזה, זאת קומתו דמתה לתמר ומכל עץ הגן אכל נאכל :

ברכה כְּאֶלֶּה שלוחה וכברק מאירה ומזהירה למחבר, ולא נצרכא אלא בפרסום ספרו ובתמיכתו לחלקו ביעקב ולהפיצו בישראל, יען כי רב חילו וכי כביר מצאה ידו להיות עיניו כיונים על אפיקי התורה, וירָאָה אור כי יָהֵל וירח וְקָר והולך, ומיניה ומינן יתקלס עילאה :

בברכה

יוחאי בן סלימאן ע"ה עמר נר"ו
רב בית המדרש צור־חינוך
ק' מלאכי

הרה"ג יוחאי עמר שליט"א, הינו מחבר ספרי ההלכה:
♦ באר לחי רואי (הלכות אבילות). ♦ שו"ת עשה משה (איסור והיתר).
♦ שו"ת דרך בת עמי [ב"כ] (הלכות נידה, טבילה, חציצה ומקואות). ♦ ישקו הערים.

Beth Midrash - Od Yossef Hai

Rabbi Ezra Douek
517 N. Formosa Ave.
Los Angeles, CA 90036
Tel & Fax: (323) 931-0333

כ"ג מכתשון תשפ"ג

קשמתה רבה זכית לפגוש את רבי יהונתן אריה שליט"א והופתעת אראות
עבודתו הנפלאה בפירוש התורה ודברי רבינו הגדול רש"י אשר מפיו
אנו חיים. התחלתי לעיין בס' "מאור עינים" וכשאו בן הוא, אלמנתי הרבה
באלים ברש"י, ודברים שהיו אצלי קשים, קיורתי, וכן בלי קריאה הנכונה
והראיתי לשואלים כמה עינים מתוק הספר - שמחתי ושימחתי את
התלמידים בהקנת דברים שלא מצאתי עד הנה.
זיזוצ שיש חיוב אלמוד תומש עם פירוש רש"י כל שבוצ, והרבה פעמים
מתקשה הלאמד אפדין דבריו - וצבשו תהילות לה' שזכינו לפירוש טוב
עם הרבה מקורות ממז"ל בכל הדור ומפורש ומדויק, זיזוצ שיש לפעמים
שפמפרשום בתבו מקור אחד, ואחר העיון כואים, שלא לצה היתה כוונת רש"י
אלא למדרש אחר. ומספר זה נמחורו הרבה עינים.
ובפרט בענין הקריאה הנכונה, שאנו הספרדים מדקדקים ביותר, ומצאתי
הרבה באלים נחוצים שלא ידוצים לכל אחד.
אני רוצה להקיק את המחבר הרב המשוג והלענו שליט"א שיזכה שיפוצו
מעיונותיו חוצה ויזכה למחר בהנה וכהנה מתוק נחת והרחמת הוצאת
מוקיד ומכבדו מאד
צריא אליהו בן רבי רחמים דוויק הכהן
משמש בקודש בקהילת תורה אור, לוס אנג'לס